

Michaela Šusterová, 20 rokov, Garajy

Matka

5:30.

Budík zazvoní a ona sa so zmätkom v očiach pomaly preberá. Hurá do ďalšieho dňa. Pravdepodobne do rovnakého, aký bol predošlý. Len to dnes vyzerá na dážď. Väčšinou iba počasie bolo strojom zmien jej stereotypného života.

Bola mladou ženou, ktorá sa nedávno prehupla cez dvadsaťpäť rokov. Bola starou, ktorá už niekoľkokrát ochutnala predjedlo, ktoré jej pripravila Smrť.

Mala pocit, že krv, ktorá prúdila sieťou žíl jej tela, bola kyselinou, ktorá ju zvnútra rozožierala. Pomaly, deň za dňom, ju vytrvalo ničila. Účinným liekom sa vždy na krátku dobu stávali alkohol a cigarety, ktoré, ako sa jej zdalo, boli jediné schopné tú kyslú potvoru neutralizovať. Aspoň na dobu určitú, keď musela vydržať ako-tak triezva.

Často sa zobúdza s tupou bolesťou hlavy, nevediac, čo je za deň a čo je príčinou toho neznesiteľného búšenia v oblasti spánkov. Až keď sa bosé nohy dotkli podlahy a zachrapčali rozbité a zaštrngotali prázdne fľaše od piva, lacného vína, lacnej whisky a iných tekutých medikamentov, začal si mozog vybavovať predošlú noc.

Pracovala za dvoch, dostávala najmenšiu možnú mzdu, nikdy sa nestázovala, a tak bol vedúci obchodu ochotný tolerovať jej neskoré príchody do práce. Tie boli spôsobené tým, že musela vyzeráť ako ľudská bytosť a po náročných nociach jej to trvalo stále dlhšie. Prekryť čierne kruhy pod očami, ktoré boli stále viac výrazné na jej čoraz bledšej tvári, nechať pôsobiť kvapky, aby upokojili oči, ktoré boli podliate krvou, dať do prijateľného stavu vlasy, ktoré boli väčšinu času mastné, nacvičiť pred zrkadlom aspoň trochu pekný úsmev, ktorý mal byť určený každému, kto dnes do obchodu príde. Ráno jej to vzalo asi hodinu a do práce prichádzala s trištvrte hodinovým meškaním, ktoré sa príležitostne ešte natiahlo.

Úsmevmi počas zmeny nešetrila, cítila sa ale ako zahrabaná pod tonou hlíny. Bola milá, nápomocná zákazníkom, ale nenávidela každého, komu na tvári zbadala aspoň trochu spokojný výraz.

Snažila sa vyhýbať tomu, aby premýšľala nad svojím životom. Predsa sa však objavili chvíle, počas ktorých trápila svoj mozog a tým i seba. Čas si ale striktnie vyhradila. Tejto aktivite sa oddávala maximálne dvakrát do dňa na pätnásť minút, keď sedela v autobuse do a z práce. Inak nie. Bolo to proti pravidlám.

Myšlienky často vírili v minulosti, takmer nikdy v budúcnosti. Spomínala rada na otca. Toho mala rada. Matku ani sestru nie. S otcom si dokázala porozumieť aj bez slov a mali svoje spoločné tajomstvá. Nebil ju, keď bola malá, neponižoval ju, nebola mu na prítlač. Na rozdiel od vlastnej matky, ktorá by jej, ak by takú možnosť dostala, zakázala snáď i dýchať.

Otec sa jej obesil vo väzení. Všetci vedeli, že je nevinný, no niekto trpieť predsa musel, niekto sa musel stať oným zlodejom z klenotníctva. Spočiatku sa aj bránil, kvôli nej, no keď zistil, že ho manželka podvádza s vlastným bratom, dobrovoľne sa išiel na políciu prihlásiť a vziať vinu niekoho iného na seba. V base nerobil nič, iba ležal na starom matraci, nasiaknutom potom a močom. Po trinástich dňoch sa obesil na šnúrke z gati.

Stalo sa to pred ôsmimi rokmi a vtedy si neustále opakovala, že toto rozhodnutie mu nikdy neodpustí. Postupne ho však pochopila a vôbec sa mu nedivila. Uznala, že otec vlastne zvolil najlepšie možné riešenie. Tak trochu mu i závidela, že sa na samovraždu odhodlal. Ona sa na ňu pripravuje od

okamžiku, keď natrvalo utiekla z domu. Šesť rokov nechala za sebou, ale k smrti sa ešte vždy žiadnym skutkom nijak výrazne nepriblížila. Považovala sa za zbabelú.

Neverila na šťastie, na spokojný život v rodinnom kruhu. Neverila na karmu, že každému sa všetko raz vráti. Neverila ľuďom, že môžu byť dobrí, neverila Bohu, že bdie nad nami, neverila sebe samej. Jedinú vieru prechovávala k alkoholu, ktorému sa odhalila celá, až na holú kožu. Stal sa jej milencom, ktorý ju dokázal uspokojiť každú noc.

Už dávno sa prestala pýtať, prečo sa všetko muselo prihodiť práve nej, prečo si niekto, alebo niečo, šialený nezvolil za cieľ niekoho iného. Prestala pokladať otázky, začínajúce slovíčkom „prečo“. Odpovede sa nikdy nedočkala a zunovalo sa jej to. Nestrácala tým teda čas, ktorý mohla stráviť v prítomnosti svojho milenca. Milovala ho, no zároveň i nenávidela. V jeho prípade však bola schopná negatívny pocit či emóciu vždy vytesniť, inak zatláčala do úzadia, ba až do zabudnutia, to pekné a pozitívne. Ráno nikdy nenadávala na bolesť hlavy či „okno“. Vždy si povedala, že je to mena, ktorú si jej milý pýta za to, že u nej pobudne cez noc.

Spoločnosť chlapov nevyhľadávala primárne, keď sa v bare alebo nočnom podniku ocitla. No ak už pila a niekto ju chcel pozvať na ešte niečo ďalšie, neodmietla. A ak sa jej dotýčny aspoň trochu pozdával, nechala sa zviest', keď padol návrh. Robila to najmä preto, aby jej život nebol dookola sa prehrávajúcim videom.

Nikdy však nepovedala, ako sa volá naozaj. Na čo by im to aj bolo?! Ved' išlo o známosť na pár hodín. Tak či tak by si na meno o niekoľko dní ani nespomenuli. A ona tie ich tiež nechávala z pamäte vypadnúť.

Pamätala si len jedno jediné. Jediné, ktoré jej zostalo v pamäti zachované. Jediné, ktoré nikdy nevyhodila do koša, kde končili tie ostatné, prislúchajúce príležitostným známostiam. A nebolo to meno otca.

O šesť rokov naspäť ju hodilo vždy, keď sa ocitla v prítomnosti malého dievčatka, ktoré bolo vo veku jej nenarodenej dcéry. Dochádzalo k prehratiu deviatich mesiacov, keď sa na ňu tešila, keď volila vhodné meno pre osobu, ktorú mala milovať naveky. Síce bastard pochybného pôvodu, ako zvykla hovoriť jej matka, ale bola by len a len jej.

Nakoniec jej nezostalo nič. Iba zatrpknutosť, samota, nenávisť a vybraté meno Nina.

Zažila to len jediný raz. Vtedy, keď to najmenej očakávala. Myslela si, že vyhrala, keď ho získala. Nevedela ale, že sa mýlila tak ohromne, ako by to nikto, ani jej najväčší nepriateľ, nepredpokladal.

Vtedy to bolelo. Vtedy bola naivnou. Dnes jej to bolo ľahostajné. Už jej na ničom nezáležalo. Ostala sama a to bolo rozhodujúce.

Už nechcela spadnúť do rieky citov, nechcela, aby ju jej víry strhli a vliekli tam, kam ona nechce. Nechcela, aby ju poudieranú, vysilenú a túžiacu umrieť, vyvrhli niekam na breh, kde by na ňu nikto a nič nečakalo. No nechcela ani, aby ju dotiahli do mora, akokoľvek pokojného, kde by bola našla iba ešte väčšiu osamelosť, psychickú i fyzickú. Chcela bezpečne prejsť ponad tú riekku, od ktorej nečakala nič pekné a príjemné. Hoci sa však mohla mýliť a na jej konci nájsť to, po čom kedysi silno túžila. Zúfalo hľadala nejaký most, ktorý by jej ponúkol riešenie. No žiaden most nenachádzala. Most je most, nech je moderný a spoľahlivý, či starý, drevený a prežratý červami, a nič je nič. Dal by jej aspoň odrobinku istoty.

Nechcela už nič, len dožiť to, koľko jej bolo určené.

Končila jar a ona mala tesne po osemnástych narodeninách. Bol to jej prvý skutočný vzťah. Spočiatku sa vyvíjal z jej pohľadu perfektne, hoci dovtedy nemala vôbec predstavu, ako by mal taký perfektný vzťah vyzerat' a ani po ňom až tak veľmi netúžila, pretože to v nej dráždilo nitky, vedúce do minulosti k otcovi a k vzťahu vlastných rodičov. Nenašla pochopenie ani u matky, ani u sestry, ale opantalo ju presvedčenie, že on je dokonalý a k šťastiu jej postačí. Okúsila totiž niečo, čo ešte nezažila.

Milovala a cítila sa milovaná.

Po troch mesiacoch otehotnela. Bol to šok. Najprv nepríjemný, ale časom sa začala cítiť istým spôsobom poctená.

Novinku im oznámila po ďalších troch mesiacoch. Pre strach z matkinej reakcie, pri ňom si bola istá pozitívnou, by to bola tajila možno i dlhšie, ale mala obavy, že jej bruško bude zakrátko nápadné, keďže bola veľmi chudá.

Matka ju zbila. On ju zbil. Sestra jej vynadala. Vraj je to len a len jej chyba, že si nedala pozor.

Nasledujúce mesiace boli vyplnené ešte niekoľkými bitkami od „dokonalého“ priateľa, ktorý stále dúfal, že sa niečo príhodi a ona o dieťa príde, stresom a osočovaním zo strany matky a sestry, ktoré dúfali, že sa niečo príhodi a ona o dieťa príde. Ona sa na dievčatko aj napriek všetkému a všetkým okolo seba tešila.

Niečo sa však prihodilo a ona o dieťa prišla.

Mala tri týždne pred pôrodom a nemala priateľa.

Nastali problémy. Dieťa bolo mŕtve.

Prišla o všetko. Vzдалa všetko. Opustila všetko.

Vychádzala z obchodu, nesúc dve plné tašky. Pôsobila ako bežná mladá žena, idúca z nákupu. Obsah tašiek však predstavovali plechovky piva, na ktorých bolo navršených zopár kusov ovocia a zeleniny. Plechovky preto, aby sa neozýval nepríjemný štrngotavý zvuk skla o sklo, a to ostatné preto, aby nevyvolávala dojem úplnej alkoholičky. Ovocie a zeleninu striedala s pečivom, niekedy s mäsom. Takmer všetko však nechala zhnit' na kuchynskej linke. Bolo to len naoko, že žije tak, ako sa patrí a ako by snáď mala žiť.

Víno a tvrdý alkohol si nechávala kupovať každý tretí deň susedom, starým nechutným chlapom. Vždy mu dávala peniaze vopred spolu s požiadavkami. Vedela, že ju o peniaze okráda, ale bolo jej to absolútne jedno. Hlavne, že ona dostala svoj chľast a on držal hubu vo všetkom, čo sa týkalo jej osoby.

Na rohu ulice, niekoľko desiatok metrov pred autobusovou zastávkou, si všimla stáť malé ryšavé dievčatko v krásnych bielych šatôčkach vedľa kočíku. Dievčatko mohlo mať asi šesť či sedem rokov. Ako sa približovala, zaostřila pohľad na kočík a postrehla, že v ňom spí ešte jedno dievčatko, ktoré malo nanajvýš rok. Prvé, čo jej napadlo, bolo, že ona by nikdy nenechala deti samotné iba tak na ulici.

Ako sa vzdialenosť medzi nimi zmenšovala, cítila sa čoraz neistejšie. Nevedela, či sa má pristaviť a počkať, kým k nim príde matka alebo otec alebo niekto, kto im prikázal stáť takto osamote, alebo kráčať ďalej a tváriť sa, že sa neveriteľne ponáhľa, pretože ide vyčerpaná z práce domov, kde na ňu čakajú ešte povinnosti. Vyriešilo to za ňu ono dievčatko.

„Ahoj,“ skríklo usmiate a obrátilo sa k nej s doširoka vyškerenými ústami a ona vybadala, že práve nedávno mu vypadli dva zuby.

„Ahoj,“ odvetila potichu, akoby sa bála, že zobudí tú druhú malú v kočíku.

„Ahoj, ahoj,“ opakovalo stále to milé dievčatko až dovtedy, dokým sa naň neusmiala.

Usmiala sa. Úprimne. Prvýkrát ju nepremohla nenávisť a bolesť pri pomyslení, že aj ona sama mohla mať takéto roztomilé dievčatko.

„Ako sa voláš a kde máš maminku?“

„Ja som...“

Nestihlo dokončiť vetu, pretože ho prerušil hlasný chrapľavý krik, ktorý ho varoval, že ak sa bude baviť s cudzími, zle dopadne. Bežala k nim žena, ktorá vyzerala, že má chuť niekoho prizabiť. Približne štyridsaťročná žena sa prirútila a jej tvár obsadil zúrivy výraz.

Nezmohla sa na nič iné, len na obyčajné „prepáčte“. Vykročila znovu smerom k zastávke. Predsa sa však mierne otočila a videla, že dievčatko jej máva, div že si ruku nešlo vymrštiť. Vôbec mu nevadilo, že matka vedľa neho sipí ako odporný had. Usmiala sa a slabo jej odkývala naspäť.

Takmer polnoc. Tmavý chladný byt. Na podlahe pri gauči štyri prázdne zmrštené plechovice od piva, v ruke poloprázdna fľaša vodky.

Do myšlienok, opantaných už nejakým množstvom alkoholu, vcupitá malé dievčatko, ktoré jej venovalo veselý úsmev.

Iste už spí, neuvedomujúc si, že osoba, ktorú volá mama, zmarila zázrak.

Neuvedomujúc si, že mohlo pohnúť malým kúskom sveta a zmeniť ho.